

BATTA ANDRÁS¹
A SZOBOR MEGPRÓBÁLTATÁSAI
Emlékbeszéd Erkel Ferenc halálának 130. évfordulóján

A Fiumei úti Nemzeti Sírkertben a korszakalkotó zeneszerző halálának évfordulójához közeledve tartottak megemlékezést, amelyen koszorút helyezett el a Zeneakadémia rektora is.

Dr. Vigh Andrea Erkel Ferenc síremlékénél

Erkel síremlékét a halálát követő 14-ik évben állították fel, sírhelyét addig egy fakereszt jelezte. Egy vízszintes kőtáblára helyezett felfelé keskenyedő kőtábla adja a keretet Kallós Ede domborművének.

A bronz dombormű egy fiatal énekesnőt jelenít meg kezében kottával. A gyászt jelképező szomorúfüz alatt népies színpadképet látunk. A bronz relief fölött, a kőtábla peremén egy lehajtott fejű szfinx, az fölött a himnusz két taktusa olvasható.

¹ Az emlékbeszéd közzétételével A Parlando Batta András (Budapest, 1953. szeptember 30.) Erkel Ferenc-díjas, Széchenyi-díjas magyar zenetörténész, PhD, hab. egyetemi tanárt, a Magyar Zene Háza Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatóját köszönti 70. születésnapján. Életútját a beszédének közreadása után mutatjuk be. (A Szerk. megj.)

A bronz dombormű egy fiatal énekesnőt jelenít meg kezében kottával. A gyászt jelképező szomorúfűz alatt népies színpadképet látunk. A bronz relief fölött, a kőtábla peremén egy lehajtott fejű szfinx, az fölött a himnusz két taktusa olvasható.

Az síremlék az Erkel családdal. A kép jobb szélén Kallós Ede szobrász

2023. június 15-én volt 130 esztendeje, hogy elhunyt Erkel Ferenc zeneszerző, a Zeneakadémia első igazgatója. Ez alkalomból tartottak koszorúzást a közelmúltban felújított síremlékénél 2023. június 10-én. Az eseményen **dr. Vigh Andrea**, a Liszt Ferenc Zeneművészeti egyetem rektora, mellett az Erkel Ferenc Társaság, a Budapesti Filharmóniai Társaság és más zenei szervezetek képviselői, valamint Erkel szülővárosa, Gyula, illetve Budakeszi delegációja vettek részt, beszédet mondott **dr. Batta András** zenetörténész:

Dr. Batta András és Somogyváry Ákos a megemlékezés helyszínén

Elképzelem az idős Erkel hallgató alakját, amint a lassacskán nagyvárossá váló Budapest utcáin sétál. A Király utcából a Régi Zeneakadémiára. Korábban, amikor még aktív tanár és igazgató volt, ott is lakott – Liszt Ferenc lakása felett. Zongorát tanított és nem zeneszerzést, mint ahogyan Liszt is. Lisztre, a szerencsésebb génuszra, felnézett. Rá emlékezve jelentette meg a maga Rákóczi indulóját a magyar zene nagy évében, 1840-ben. Erkel nem kapott díszkardot, nem fogták ki kocsijából a lovakat... Igazi sztár Magyarországon már akkor is az volt, aki külföldről érkezett haza. Pedig Erkel valószínűleg majdnem úgy, vagy talán úgy zongorázott, mint Liszt. Még nyolcvanéves korában is. Mozart d-moll zongoraversenyét játszotta, saját kadenciával, és ráadásként Liszt nyaktörő fantáziáját Bellini utolsó operájának a Puritánoknak témáira. Megmutatni, hogy ő is tudja? Vagy csak főhajtásként a nagy kortárs előtt, akivel néha összegabalyodtak amúgy távoli pályájuk szálai? Mondjuk épp a Zeneakadémia létrehozásakor. Jelképes, hogy Erkel nyitotta meg Liszt Ferenc zeneakadémiáját 1875-ben. Igaz, Liszt lakásán. Az utakat általában Erkel taposta ki. És mindig átadta Lisztnek a legtehetségesebb tanítványokat, köztük Thomán Istvánt, Dohnányi és Bartók későbbi tanárát. De hol volt még az öreg Erkel utolsó éveiben

az unokák generációja? Dohnányi Pozsonyban koptatta az iskolapadot és a billentyűket. Ugyanott, ugyanazon az orgonán játszott egyébként a négy évvel fiatalabb Bartók is, aki Erkel Lászlónál, Erkel Ferenc harmadik fiánál tanult zongorázni. Vajon hallott az öreg Erkel Bartókról, Dohnányiról? Aligha. Mire felkerültek a budapesti Zeneakadémiára, Erkel már nem élt.

Sétáljunk tovább Erkellel, a Sugár úton! Hősünk nap, mint nap az Operaház homlokzatán láthatta szobor alakban saját magát. Furcsa érzés lehetett: egyszerre felemelő és szomorú. A halhatatlanság súlya nyomaszthatta az élt. „Én nem műveimet, magamat élem túl” – mondta volna Erkel. Talán éppen az Operaház előtt fogant meg benne ez a keserű gondolat? Valóban túlélte önmagát? Erkel idős kora idején Mahler túl volt első szimfóniája bemutatóján – éppen Budapesten – Richard Strauss már meglepte a világot szimfonikus költeményeivel, Debussy első vonósnégyesével, Verdi bemutatta a Falstaffot (épp Erkel halála előtt néhány hónappal), Brahms, Bruckner szinte már befejezte életművét. A nagy „ellenfél”, Wagner tíz éve halott volt. Erkel kései műveit még mindig nem ismerjük eléggé ahhoz, hogy eldöntsük: az utolsó évtizedben valóban bezárult-e a kreativitás kapuja. Tény az, hogy az Ünnepi nyitány, amit 78 éves korában mutattak be – a romantikus magyar szimfonikus zene egyik ritka gyöngyszeme. Csúcspontján hangsúlyosan jelenik meg a Szózat motívuma. Nem a Himnuszé – arra csak szemérmesen utal művében Erkel – hanem a csaknem harminc éve halott barát, Egressy Béni kompozíciója. Vagy mögötte inkább Vörösmarty alakja sejlik fel? A hitvalló sor: „Itt élned, halnod kell”. Egyébként Liszt is ismerte a Szózatot. Sőt, a legenda úgy tartja, egyik tanítványa fel is olvasta neki egy este. „Oui, oui, mon ami – bólogatott Liszt – Itt élned, halnod kell.”

Erkel magyarsága mélyebbről fakadt, mint Liszté. Különös, hogy Liszt Ferenc édesapja is egy arisztokrata uradalomban szolgált, de nem muzsikusként, bár úgy hírlik, tehetséges volt, és Erkelé is, mégis mekkora különbség feszül Doborján és Gyula között! Gyula – noha némi túlzással – nemzetközinek mondható akkori háromnyelvűsége miatt, mégiscsak a magyar lélek otthona, mindenekelőtt az aradi vértanúk kálváriája miatt. Ma is az egyik legmagyarabb város. Doborján viszont – Raiding néven – Burgenland kicsiny helye, amelyre a térképen a Liszt-kultusz nélkül senki sem vetne hosszabb pillantást. A találkozások és minták, melyek oly fontosak egy fiatal számára, meghatározó útjelzőként jelentek meg. Például Rosty Albert alispán és főjegyző, akinek zenés szalonjain az ifjú Erkel hallgatóként és aktív közreműködőként oly gyakran vett részt. Vajon tudta, hogy

mentora apját lecsukták a Martinovics-összeesküvés felszámolása után? De ha nem is tudta, érezhette a tenni akarást annak az embernek a viselkedéséből, aki felszabadította a jobbágyait és önként mondott le arról a nemesi kiváltságról, ami az adófizetés alóli mentességre vonatkozott. Rosty később gondosan egyengette Erkel pest-budai karrierjét is.

Pest-Buda, anno 1835. Ez az az év, amikor Erkel megérkezett a leendő fővárosba, a magyar szellem fővárosából, Kolozsvárról. Pozsony volt a hivatalos főváros, de a mai határainkon túli szép magyar városok is „magyarabbak” voltak, hiszen Pest-Buda lakosságának zöme még magyarul sem tudott. Mivel a későbbi Nemzeti Színházat csak akkoriban kezdték építeni, Erkel rövid Várszínház-beli tevékenysége után kedvezőbb művészi feltételek mellett a hatalmas pesti Német Színházhoz került. Egyébként itt is elhangzottak magyar tematikájú darabok, például az *István király, a magyarok jótevője*, amelyet a megnyitó alkalmával mutattak be, Beethoven kísérezzenéjével – németül. Leginkább magyar ebben a történetben Beethoven volt, aki ide komponálta a kor egyik legszebb verbunkos dallamát, valószínűleg Bihari játékának hatására. Bihari hitvallással felérő hegedülését Erkel is hallotta tanulmányai alatt, Pozsonyban.

De mi is a magyar? Ha a zeneszerző Erkel felől tesszük föl a kérdést, akkor így hangozhatna: milyen legyen a magyar? Mármint a magyar zene, amit rövid táncok formájában tettek közzé egy történelmi jelentőségű, amúgy kevésbé ismert kiadványban, *Magyar nóták Veszprém vármegyéből* címmel. Fortepianóra (a kor zongorájára) adaptálva jelentek meg ezek a kis darabok, füzetenként, egy-egy műkedvelő arisztokrata hölgynek ajánlva, arra számítva, hogy az úri asszonyok és kisasszonyok menüettek és keringők mellett magyar táncocskákat is játsszanak otthon. A kiadvány épp Erkel tanulóéveiben látott napvilágot. Ez volt tehát a kiindulás, az alapanyag a későbbi operák nagy építményéhez. És itt fogható meg a kreatív szellem diadala, ami kizárólag Erkelé, és ami őt kora legnagyobb magyarországi zeneszerzőjévé teszi. Hihetetlenül izgalmas átélni azt a folyamatot, ami a Bátori Mária magyar koloritjától a Bánk bán mélyen beivódó, dráma-ihlette magyar stílusához vezet. Erkel ugyanis nemcsak teremtő géniusz volt, de forradalmian újító is. Talán ezért is akarták az 1930-as évek végén, a budapesti Opera akkori ifjú, nagytehetségű művészei, Rékai Nándor, Nadasdi Kálmán, Oláh Gusztáv visszamenőleg, a 19. századi, kelet-európai zene nagyjainak, elsősorban Muszorgszkijnak fényében, újra igazolni Erkel eredetiségét. Ezért írták át a Bánk bán szövegét Arany János és Vörösmarty

Mihály stílusában, és ezért változtatták meg az Erkel-kor operakliséinek megfelelő jelenetépítkezést. Háttérbe szorítva azt a tényt, hogy Erkel a romantikus operák (olasz és francia minták) etikettje ellenére is elképesztően eredeti ötleteket vitt be operáiba.

Már arra is felkaphatták a fejüket a kortársak, hogy a Hunyadiban csárdást táncolnak, ami csak néhány évvel korábban nyert polgárjogot a bálók táncrendjében. Arra aztán végképp nem gondolhattak, hogy a magyar Florestan, azaz Hunyadi László, a börtönben lassú verbunkosra búcsúzik kedvesétől, miután a híres közjátékban a gyászzene is a táncból leszűrt magyar karaktert kapott. (Ezt a gyászindulót játszották Erkel ravatalánál az Opera előcsarnokában, mintegy 130 éve.) Szilágyi Erzsébet is a verbunkos és a mögötte meghúzódó magyar népzenei hatások átlényegítésével vált a bennünket annyira megfogó, a magyarok Nagyasszonyára emlékeztető – „Stabat Mater” – anya-figurájává. A reformkor magyar zenei nyelvét teremtette meg Erkel, és vitte tovább a hosszú és kényszerű alkotói szünet után a Bánk bánban is, bizonyítva, hogy a magyar nótahang, mely az 1840-es évektől száz meg száz népszínműben, nomenig cigánybandák játékában – ahogyan Podmaniczky Frigyes írta – a lelket tartotta a letaglózott magyar társadalomban, nemes zenei anyaga lehet a mű központi duettjének úgy, hogy – először a zenetörténetben – bekerül a szimfonikus zenekarba és drámai jelentőséget nyer a cimbalom, és a viola d’amore révén a cigány hegedűje is, természetesen simulva be a romantikus operák fő áramába. Hát a „tiszaparti jelenet”? A furulyázó paraszttal, és minden idők legtragikusabb „hallgató és friss” táncpárjával, amely a hősnő örülési és öngyilkossági jelenetének alaphangját adja? Ilyen ötlet csak egy kivételes géniusznak jut eszébe.

Erkel magyarsága személyesen megélt, mélyen bevésődő élmények sorozatából állt össze. A szülővárosról, a családról, Rosty Albert alakjáról már volt szó. De ott vannak a pályatársak: csupa drámai, magyar sors. Az Egressy-fivérek: Gábor, a híres színész, Petőfi barátja, aki a nagy költő oldalán karddal küzd a szabadságért, majd halálra ítélik, Törökországba menekül, amnesztát kap, és élte utolsó évtizedét mellőzötten tölti. Öccse, Béni, Erkel legközelebbi munkatársa, aki elsőnek zenésít meg Petőfi verseket, Komáromnál harcol és – a Szózaton kívül – megírja a Klapka-indulót. 37 évesen hal meg, tüdőbajban. Bartay Endre, a Nemzeti Színház zseniális igazgatója, maga is zeneszerző, pedagógiai elkötelezettséggel. Ha ő nincs, nincs magyar népszínmű, se Szózat se Himnusz, ugyanis mindezt ő teszi lehetővé, pályázatok kiírásával. Földhözragadt és hálátlan

támadások érik külföldre menekül. Abban az időben a primadonnák még az élet színpadán is hősök. A nemzetközi hírű Schodelné Klein Rozália, aki bebörtönzött szerelme birtokának megmentéséért karrierje csúcsán költözik vidékre, hogy a birtok ügyeit irányítsa. Nyáry Pál – mert róla van szó – amikor az ötvenes években kiszabadul és visszatér a Nyírségbe, már nem találkozhat kedvesével: Rozália negyvenhárom évesen, nem sokkal korábban hal meg. Színpadi riválisa, az első Melinda a Bánk bánban, Hollósy Kornélia, akit a nemzet csalogányának is neveznek, jótékonyági koncertekkel gyűjt ügyek, közösségek felvirágoztatására, és a szabadságharc után énekesi karrierjét bebörtönzött és halálra ítélt huszártiszt fivérének megszabadítására fordítja.

Dramák, folyamatosan. Talán ezért sem érzett Erkel erősebb készítményt a Hunyadi és a Bánk bán között eltelt 17 évben színpadon játszódó dráma bemutatására. Maradt számára a zene és a sakk. Utóbbiról – jelentőségéhez képest – keveset tudunk. A zeneésztársakról azonban többet, annál is inkább, mert – kissé patetikusán fogalmazva – velük vitte tovább Negyvennyolc szellemét Erkel.

1853-ban, 170 évvel ezelőtt egy szimfonikus zenekar megalakítása Magyarországon nemcsak zenetörténeti, hanem politikai jelentőséggel is bírt. Azokban az években, amikor a gyülekezést, a színpadi megjelenést, a rejtett üzeneteket árgus szemekkel figyelte megannyi császárhű cenzor, a Filharmóniai Társaság a maga 47 tagjával valóságos armádiának számított. Csak azért engedték, mert azt hitték, hogy nem kell félni a zene nyelvétől. Ám már az első, a Nemzeti Múzeumban megrendezett hangversenyen kiderült, hogy tévedtek, ugyanis Beethoven zenéje a szellem szabadságáról szól a mindenkori zsarnokság ellenében. Azt hiszem a Brunszvik-család előkészítő munkája után a magyarok ekkor szerették meg igazán Beethovent, akinek a zenéje aztán korról korra a magyar szabadság kísérőzenéje lett, 1956-tal bezárólag, sőt, még az után is.

Most, a Filharmóniai Társaság Zenekarának születésére is emlékezve, illő felsorolni az alakuló együttes vezérkarának tagjait: Erkelen kívül a két, német származású fuvolistát, a zenéjükben is magyarrá vált Doppler-testvéreket (Ferencet és Károlyt), a hegedűs és karmester Császár Görgyöt (aki Kaiser álnév mögé bújva próbálta titkolni a hatóság előtt szabadságharcos múltját), Ridley-Kohne Dávidot, a koncertmestert, aki egyébként a később világhírű hegedűst és tanárt, a veszprémi Auer Lipótot bocsátotta nemzetközi útjára; Huber Károlyt, Erkel jobbkezét, aki a magyar hegedűiskola megalapítójának, Hubay Jenőnek édesapja lett, és a többieket: Eisler Lipót első fagottost, a zeneszerző Kirschlehner

Ferencet, a fuvolista Pfeiffer Antalt és Szuk Lipót csellistát. Nagy és fényes történet indult el kezdeményezésükre, 170 évvel ezelőtt.

Különös, hogy Erkel viszonylag keveset komponált szimfonikus zenekarra. Nem írt például szimfóniát és Liszt modern műfajával, a szimfonikus költeménnyel sem próbálkozott. Talán azért, mert ennyire erős volt benne a drámai véna? Vagy úgy érezte, hogy Magyarországon a zenés színpad egyértelmű üzeneteire nagyobb szükség van? De bizonyára voltak prózaibb okok is. Erkel rengeteget dolgozott. A színházigazgatás, a repertoárépítés, a mindennapos küzdelmek apró-cseprő ügyei, a nagy család, és – legalább is az ötvenes években – az anyagi gondok (Erkel a reakciós Albrecht főhercegnél kénytelen házitanítóskodni), nem kedveztek a nyugodt alkotómunkának. Verdinek, Meyerbeernek, Gounod-nak nem kellett ilyesmivel foglalkozniuk. Az ő hazáikban már évszázadok óta működött az a zenei-előadóművészeti infrastruktúra, amit Erkel teremtett meg és nap mint nap megpróbált fenntarthatóvá tenni.

Csoda-e, ha mind ebbe belefáradt, és egy idő után legszűkebb társaságában egyre több orvos jelent meg? Mindenekelőtt dr. Jelinek Zsigmond, aki műkedvelő zenészként is közel került hozzá. Úgy tudjuk, a páciens, orvosa számára brácsára és zongorára komponált egy Magyar Albumlapot. Sajnos elveszett! A kollektív emlékezet szerint a doktor rózsadombi házának szép kilátású kertje ihlette, ahol Erkel – idézem – „egy magányos csónakázóra és csillagos éjszakára gondolt és hozzá a régi magyar időkre.” A magányos csónakázó – éljünk a szentimentális asszociációval – maga Erkel lehetett. A „régi magyar idők” gyermeke volt, aki valószínűleg mindent idegennek érzett, ami a szabadságharc leverése után történt: a megtorlást éppen úgy, mint az osztrákokkal való összeborulást. Megélte ugyan, hogy a nemzet komponistájaként ünnepejjék és tiszteletére is énekeljék Himnuszát, ám halálos ágyánál mégis csak Lajos fia, a legszerényebb karriert befutott muzsikus-Erkel, István, a legkisebbik fiú (aki postafőfelügyelő lett), és a gyermekkort túlélte egyetlen lány, Mária állt. A tehetséges Elek apjával egy napon halt meg. Sándor még tett egy utolsó tisztelgő látogatást a svábhegyi villában, ahol Erkel a nyári hónapokat töltötte.

Kint, a „világban” megjelent a telefonhírmondó, megindultak a millenniumi készülődések, épült a város, zakatolt az élet. A nemzet komponistája persze óriási temetésben részesült... És elkezdődött utókora, amely – merő tiszteletből – állandóan korrigálni, átírni, befejezni akarta életművét. Csak az utóbbi néhány

évtizedben támadt igény Erkel eredeti arcának megismerésére, az operákra és a himnuszra rátapadt, megkövesedett rétegek lehántására. Ne feledjük, hogy a Himnusz is csak 1989 óta törvénybe iktatottan hivatalos! Mégis: 1844 óta ez az igazi himnuszunk. Mert az a mély és poétikus érzés, ami Erkelt és generációjának legnagyobbjait a hazához fűzte, a reformkor óta minden magyart megindít. Van ugyanis egy sor, amit senki sem próbált meg sem kijavítani, sem átírni: „Hazám, hazám, te mindenem...” És ez a lényeg!

Így emlékezzünk Erkel Ferencre ma is!

FÜGGELÉK:

/Egy szakmabeli vélemény, amely az Erkel-sírnál elhangzott – a DUNA-sorozat zenetörténeti talapzatát is képező – emlékbeszédre reflektál: "
*...ez egy remek anyag, el vagyok ragadtatva, Batta András leporolta a sok
sablont az Erkel-képről!*" (Szerző Katalin)/

A magyar zene története Nemzeti dalaink

26 perc, 2023

Minden népnek vannak olyan dalai, amelyek az összetartozást, a közös anyaföld, a haza önazonosító szeretetét jelképezik. Ezeket a dalokat nem aszerint kell megítélni, hogy jól vagy kevésbé jól sikerült műalkotások. Értékük a lélek vonatkozásában érvényesül. Olyanok, amelyekben a közösség egyszerre lélegzik és érez.

<https://mediaklikk.hu/video/a-magyar-zene-tortenete-nemzeti-dalaink/>

A magyar zene története. Az opera 1.

26 perc, 2023

Az operatörténet színpadán megjelenik nemzeti zeneszerzőnk: Erkel Ferenc!

Jelképes, ahogy a Nemzeti Színház hőskorában karmesteri pulpitusán a sűgőlyuk mögött áll, óriásként magasodva a háta mögött ülő zenészek fölé.

Erkel teremtette meg a nemzeti operát, magyar történelemből vett irodalmi témákra, magyaros zenével. Azonban tudni kell, hogy az operajátszás magyar földön már jóval korábban elkezdődött...

<https://mediaklikk.hu/video/a-magyar-zene-tortenete-az-opera-1-2/>

A magyar zene története. Az opera 2.

25 perc, 2023

Volt idő, amikor a nemzeti érzést Simándi József tartotta bennünk. Amikor a híres „Hazám, hazám Te mindenem” elhangzott, a szűnni nem akaró tapsvihar több volt, mint egy produkció jutalma. A közösséggé vált közönség tett hitet a haza mellett.

<https://mediaklikk.hu/video/a-magyar-zene-tortenete-az-opera-2-3/>

Miklósa Erika és dr. Batta András

Köszönet az alkotóknak, Miklósa Erikának, Batta Andrásnak és a "háttérben" dolgozó mintegy két tucatnyi Kollégának! (S.Á.)

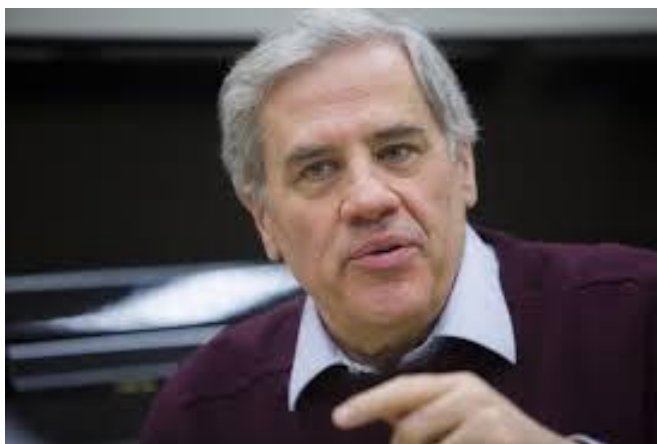
A sorozat 10 filmje megtekinthető:

 [MédiaKlikk](https://mediaklikk.hu)

[A magyar zene története | MédiaKlikk](https://mediaklikk.hu)

DR. BATA ANDRÁS ÉLETÚTJA

Batta András
(origo.hu)

Batta András (Budapest, 1953. szeptember 30.) Erkel Ferenc-díjas, Széchenyi-díjas magyar zenetörténész, PhD, hab. egyetemi tanár (2018-tól nyugalmazott), a Magyar Zene Háza Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójának életútja

A Kertész utcai Gyakorló Zeneiskola után a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába járt gordonka szakra. 1972–1977 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakán tanult, ezzel párhuzamosan az egyetem budapesti tanárképző intézetében gordonka szakot végzett, 1977-ben kapta meg gordonkatanári diplomáját. 1978–79-ben államközi ösztöndíjjal folytatott zenetudományi tanulmányokat a Bécsi Egyetemen. 1979-ben itthon – tudományos gyakornoki ösztöndíja után – zenetudományi diplomát is szerzett (a szakdolgozatának címe: Liszt szimfonikus költeményei és a jövő zenéje).

Azóta a Zeneakadémián a Zenetudományi szakon tanít általános és magyar zenetörténet, és tart speciális kollégiumokat. 1985-ben kutatói ösztöndíjjal Németországban és Ausztriában munkálkodott. 1990-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem docense, 2002–2004 között zenetudományi tanszékvezető és rektorhelyettes volt. 2004-től egyetemi tanár és rektor 2013-ig. 1996–2002 között a Könemann Music Budapest Zeneműkiadó főszerkesztője volt. 1998-ban PhD fokozatot szerzett. 2001-ben habilitált. 2007-ben részt vett a Visitor Programban az USA-ban. 2013-ban egyéves időtartamra az egységes komolyzenei koncepció kialakításáért és végrehajtásának koordinálásáért felelős kormánybiztossá nevezték ki.

Tudományos fokozatai

1998: PhD fokozat – Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem. Disszertáció címe: Az improvizációtól a szimfonikus költeményig: A sajátos formavilág a karaktertípusok kialakulásának kevésbé figyelembe vett aspektusa Liszt Ferenc zenéjében.

2001: habilitáció – Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen – előadás címe: „Richard Strauss késői művei”

Zeneakadémiai munkássága

2004–2013: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektoraként vezetése alatt megindult a többlépcsős képzés, elkészült az Intézményfejlesztési terv, a 2005-ös felsőoktatási törvény szellemében megújították az egyetem szervezetét. Az intézmény ekkortól önállóan szervezi sikeres hangverseny sorozatait (Alma Mater Koncertek), az egyetem nemzetközi kapcsolatrendszere többek között az Amerikai Egyesült Államok és több ázsiai ország bevonásával jelentősen kibővült, emellett létrejött saját szponzorainak köre. Megalakult a Népzene Tanszék, a Zenepedagógiai Tanszék, 2005-ben integrálták a Kecskeméti Kodály Intézetet, illetve új tartalommal telt meg a zenekari képzés is. 2008 áprilisában az szenátusa Batta Andrászt megerősítette rektori tisztségében. A kormányzat kiemelt projektjeként „Liszt Ferenc Zeneakadémiája, az európai zenei élet megújuló zenei központja Budapesten” címmel az egyetem ~13 milliárd forint európai uniós ill. magyar állami támogatásban részesült. A projekt részeként a Ligeti György nevét felvevő új oktatási épület ünnepélyes átadására 2011. október 1-én, a megújult Liszt Ferenc téri főépület újraindítására 2013. október 22-én került sor.

Tagságai

1993–2004 között a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság alapító tagja volt. 2004 óta a Kodály Zoltán és a Fischer Annie ösztöndíj Kuratóriumának tagja. 2007 óta a Magyar Állami Operaház Baráti Körének elnökségi tagja. 2009 óta az Európai Zeneakadémiák Egyesületének (AEC) elnökségi tagja. 2010 óta a MERSZ (Művészeti Egyetemek Rektori Széke) soros elnöke és az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság Tudományos Tanácsadó Testületének a tagja.

Zenei ismeretterjesztő tevékenysége

Rádióműsorok: Magyar Rádió: A hét zeneműve, Három szólamban, Kritikus füllel, Komolyzenei lemezlovas, Visszhang stb. (Magyar Rádió); Pasticcio (ORF Wien), magyar és európai zenetörténeti tárgyú műsorok (Klasszik Rádió). Számos komolyzenei TV-műsor (Zene, zene, zene, Hangvilla stb.), újságcikkek, programfüzetek hangversenyekhez, lemezfelvételekhez, ismeretterjesztő előadások. 1996 és 2002 között szerzőként és szerkesztőként a kölni székhelyű Könemann Kiadónak dolgozott, az általa alkotott, szerkesztett és részben megírt, csaknem ezer oldalas Operakalauz 15 nyelven jelent meg, 2007-ben magyarul is. 2014-ben kapcsolódott be a Virtuózok klasszikus zenei TV-show zsűrijének munkájába; a Kis Virtuózok Alapítvány elnökeként (2015) tevékeny mentori szerepet vállalt. 2018-ban Miklósa Erikával és Novák Péterrel létrehozta a Partitúra című kulturális televíziós sorozatot, évente 15 műsorral.

Társadalmi szerepvállalása

1993–: Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság

2000–2013: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók-Pásztory Díj Kuratóriuma

2000–2013: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Weiner Leó Közérdekű Kötelezettségvállalás Kuratóriuma – elnök

2004: Zempléni Művészeti Napok fesztivál művészeti kuratóriuma

2004–2013: Kodály Zoltán és a Fischer Annie ösztöndíj Kuratóriuma

2009–2012: az Európai Zeneakadémiák Egyesületének (AEC) elnökségi tagja

2010. június 1. – 2012. június 1.: a MERSZ (Művészeti Egyetemek Rektori Széke) soros elnöke

Magyar Zene Háza

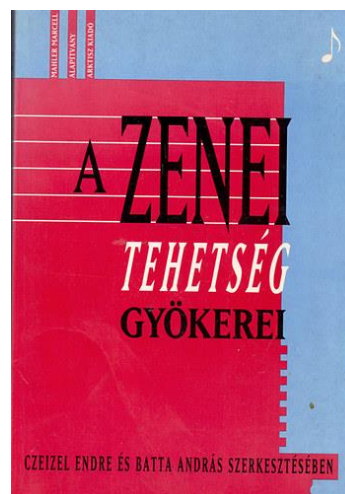
2015-ben csatlakozott a Liget Budapest Projekthez, a Magyar Zene Házának tartalmi (művészeti, pedagógiai) koncepcióját fejlesztette szakmai munkacsoport vezetőként. A Magyar Zene Háza Nonprofit Kft. megalakulásakor (2020) az új intézmény ügyvezető igazgatója lett.

(Forrás: Wikipédia)

Munkáiból:

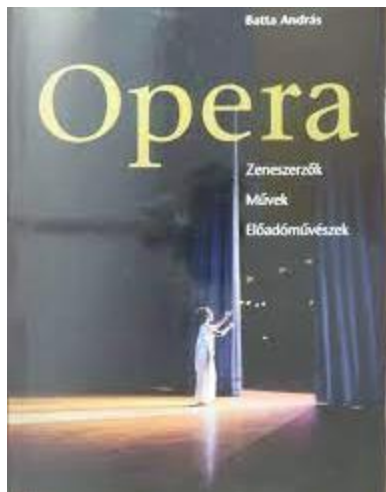
Gondolat Kiadó, 1984

Arktisz Kiadó, 1992

Corvina Kiadó Kft. 1992.

Vincze Kiadó, 2006

Helikon Kiadó, 2014